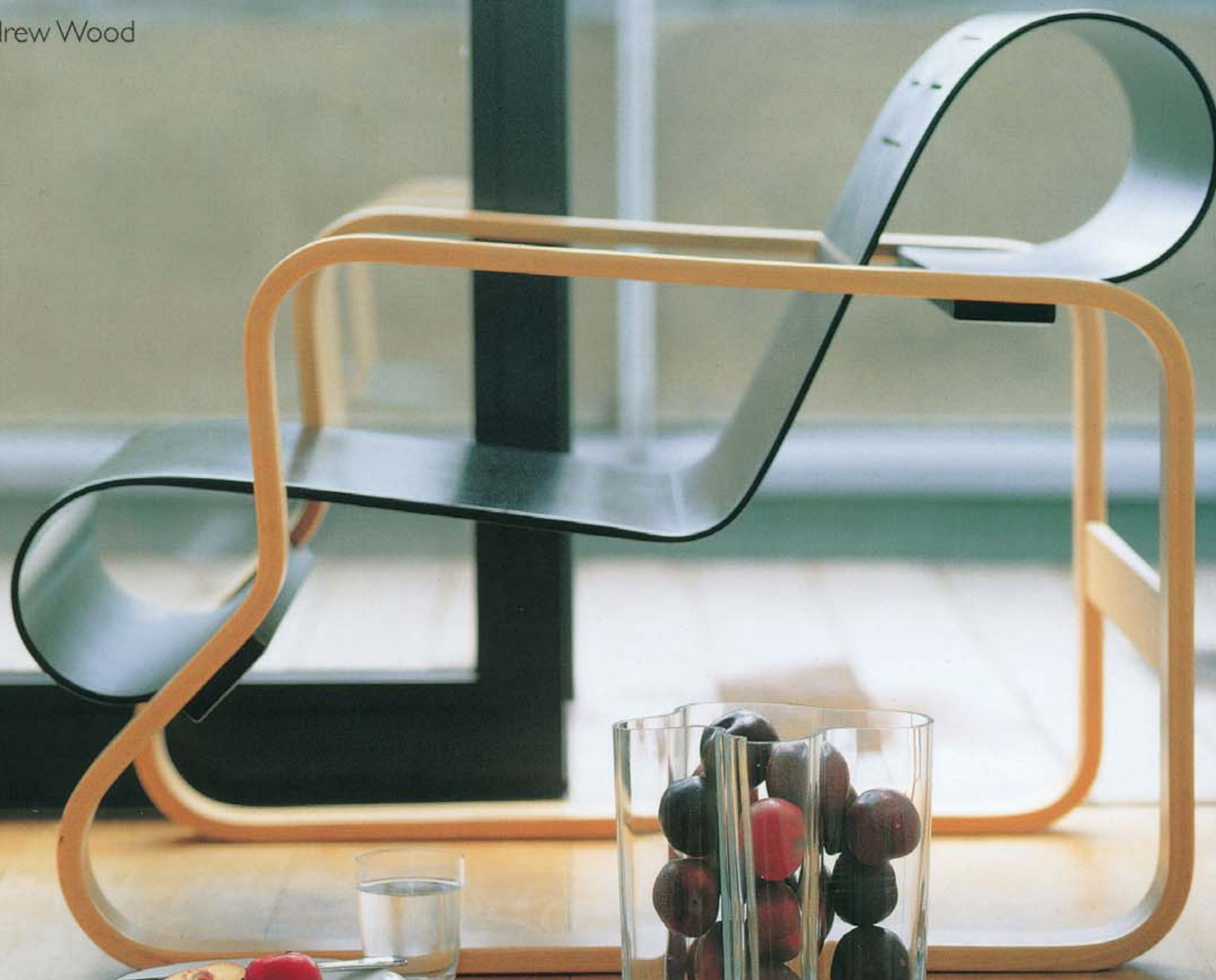

pohjoismainen modernismi

Magnus Englund & Chrystina Schmidt

valokuvat Andrew Wood

alla Korkeiden koivujen ja seiniä
hipovan tuuhean kasvillisuuden
ympäröimä talo sulautuu luontoon.

oikealla Aarnio suunnitteli Ruuvi-
pöydän 1991 mielessään elokuva,
jossa tiedemiehet kutistavat ihmisiä
normaalikoon murto-osaan. Mitta-
suhteilla leikittely on tyypillistä
hänen töilleen.

Eero Aarnio

Eero Aarnio on oman tiensä kulkija, jota kansainvälinen muotoilumaailma kuitenkin kunnioittaa syvästi. Aarnion koti heijastaa hänen persoonallista suunnittelunäkemystään, mutta se on myös hyvä esimerkki siitä järkevästä asennoitumisesta sisustamiseen, mikä oli 1960-luvun jälkipuoliskolla sangen yleistä Suomessa.

Eero Aarnio on onnistunut liittämään tavaramerkkiinsä sekä puhtaan valkoisen että kirkkaitten värien koko kirjon käyttämällä suunnittelupaletissaan kaikkia sateenkaaren värejä. Aarnion oma koti Veikkolassa Helsingin liepeillä heijastaa hänen persoonallista makuaan ja esittelee hänen töitään, mutta sen interiööri on myös hyvin luonteenomainen sille järkevälle suhtautumiselle sisustamiseen, joka saavutti suosiota Suomessa 1960-luvun lopussa.

Monille 1960-luvun jälkipuolisko merkitsi rohkeita värejä ja svengaavia psykedeelisiä kuoseja, mutta toinen tyyli suunta oli menossa vastakkaiseen suuntaan. Kun John Lennon ja Yoko Ono olivat tavanneet toisensa ja tutustuneet kokeelliseen taiteeseen, he perustivat kodin taloon, joka oli flyygeliä, huonekaluja ja seiniä myöten

tämä sivu Kupla-tuolit leijuvat
ilmassa kuin saippuakuplat. Läpi-
näkyvä malli on Aarnion alkupe-
räisen Pallo-tuolin kevennys. Aar-
nion esteettisenä tavoitteena oli
luoda tuoli ilman jalustaa, ja
niinpä tuoli on ripustettu kat-
toon. Taustalla on kahdesta
yhteen liitetystä lujitemuovi-
puolikkaasta tehty Pastilli-tuoli.

täysin valkoinen. Usein unohdetaan, että 1960-luvun jälkipuoliskolla alettiin siirtyä rohkeista väreistä kohti puhdasta valkoista väriä, mutta aikanaan se tarjosi virkistävän ja radikaalin kontrastin. Se johtaa ajatukset taidegallerioiden interiööreihin, ja huonekalut pyritään esittämään jonkin installaation osana. Tämä täysvalkoinen tyyli sopi Suomeen erityisen hyvin, koska suomalainen muotoilu on aina ollut pelkistettyä ja valkoista on käytetty toistuvasti Alvar Aallon ajoista alkaen.

1960- ja 1970-luvulla Aarnio toi maanmiestensä Ristomatti Ratian, Yrjö Kukkapuron ja Aarno Ruusuvooren kanssa uudenlaista modernismia ja hienostunei-

suutta suomalaiseen muotoiluun ja teki sen kansainvälisesti tunnetuksi. Aarnion töistä näkee, että häntä kiinnostivat uudet materiaalit ja abstraktit pyöreät muodot. Futuristinen Pallo-tuoli vuodelta 1966 on lujitemuovista käsin laminoimalla valmistettu kiiltävä pallo, joka pyörii teräsjalustalla. Pastilli-tuoli puolestaan on vanhan keinutuolin ajanmukainen kurvikas ja abstrakti versio.

Aarnion koti on täynnä prototyyppejä, miniatyyreja ja erilaisia versioita hänen töistään, kuten kuuluisista tuoleista. Ne osoittavat, että vaikka monet Aarnion töistä ovat leikkimielisiä ja omalaatuisia, ne sopivat kui-

alla vasemmalla Avotila voidaan jakaa tehokkaasti kaihtimilla sisätilan ilmapuuden kärsimättä. Seinällä oleva kuva esittää Aarnion Poni-tuolin ääriivivoja.

viereinen sivu Kirjahyllyjen peittämä seinä erottuu puhdaslinjaisesta sisustuksesta ja osoittaa, että täällä asutaan ja eletään. Pallo-tuolin takana näkyy rivi Vitra Design -yhtiön valmistamia Pallon pienoismalleja. Pallo-tuoli on elokuva- ja musiikkivideotuottajien mielilavasteita.

Aarnion koti on täynnä hänen töittensä prototyyppejä, jotka osoittavat, että vaikka monet esineistä ovat leikkimielisiä ja omintakeisia, ne sopivat hyvin hienostuneeseenkin sisustukseen.

tenkin hyvin hienostuneempaankin interiööriin, jossa ne rohkeine, abstrakteine muotoineen toimivat sekä veistoksina että huonekaluina. Aarnion lujitemuovista valmistetut muodoltaan jäyhät klassikot, esimerkiksi Pastilli-tuoli, eivät ehkä näytä kovin kutsuvilta ensi silmäyksellä, mutta istujaansa ne hemmottelevat sulavine muotoineen. Aarnion työt herättävät huomiota – vain harvan ne jättävät kylmäksi. Niiden rohkeat ja kurvikkaat linjat, veitikkamainen huumori ja mahtavat muodot miellyttävät niin nuoria kuin vanhoja. Aarnion visuaalisista huonekaluista on tullut elokuvien, musiikkivideoiden ja muotikuvausten välttämätöntä rekvisiittaa. Hänen kalusteensa vaativat tilaa ympärilleen, mutta kuten Aarnio osoittaa omassa kodissaan, monet hänen töistään sopivat oikein hyvin tavallisen sohvan naapuriksi.

tämä sivu ja viereinen
sivu yllä Olohuone kylpee
valtavista ikkunoista siivi-
löityvässä valossa. Lasinen
sohvapöytä on kuin ilmassa
roikkuva näkymätön hylly.
Keinutuoli (oikealla) on
Aarnion uusimpia töitä.
Teräsputket ovat muistuma
Bauhausin kalusteista,
mutta tuolissa on Aarniolle
tyypillistä leikkimielistä
viehättävyyttä.

alla vasemmalla ja
oikealla Aarnion lasi-
veistokset (vasemmalla)
ja Yki Nummen lasivalaisin
(oikealla) ovat pienois-
kokoisen Pastilli-tuolin
vieressä, joka sekin täysi-
mittaisen tuolin tavoin kel-
luu vedessä.

Huoneenkorkuisten lasi-ikkunoiden ansiosta Aarnion koti kylpee luonnonvalossa ympäri vuoden. Kun lumi kietoo talvella kasvillisuuden paksuun valkoiseen vaippaansa, sisätilojen puhtaat linjat ja luonnollisuus korostuvat entisestään. Saattaa tuntua yllättävältä, että Aarnio on käyttänyt niin paljon lasia rakentaessaan taloaan maassa, jonka on lumen peitossa ainakin kolme kuukautta. Lasi ei ole hyvä lämmön eristäjä, mutta kaikissa Pohjoismaissa kaksinkertaiset ikkunat ovat kuuluneet talojen vakiovarusteisiin sukupolvien ajan, ja monissa taloissa on nyt jo kolminkertaiset ikkunat. Ne pitävät talot lämpiminä ja viihtyisinä ja estävät ulkomailman ääniä kuulumasta sisälle, vaikka tämä ei olekaan ongelma Aarnion rauhallisella asuinalueella.

Jos talosta kuuluu joskus moottorinmelua, se tulee televisiosta, sillä Aarnio on Formula 1 -fani ja seuraa suomalaisten ajajien menestymistä kisoissa. Juuri kiin-

oikealla Lämmin ja viihtyisä keittiö on keskellä taloa. Avokeittiönäkin siinä voi nähdä maalaistalon perinteisen keittiön, jonne perhe ja ystävät kokoontuvat. Keittiövälineet, padat ja pannut ovat käden ulottuvilla käytännöllisillä avohyllyillä.

Aarnio on Formula 1 -fani ja seuraa televisiosta suomalaisajajien menestymistä. Juuri kiinnostus Formula 1 -kisoihin innosti hänet luomaan talon tuoreimpiin esineisiin kuuluvan Formula-tuolin vuodelta 1998.

nostus Formula 1 -kisoihin innosti hänet luomaan talon tuoreimpiin esineisiin kuuluvan Formula-tuoliin, joka otettiin tuotantoon 1998 (ks. s. 48). Se on Aarnion luji-temuovista käsin laminoimalla valmistetun Pastilli-tuolin ajanmukaistettu muunnos, jossa on urheiluauton maata viistävä istuin ja kolo juomalasille tai oluttölkille. Muotoilu kertoo Aarnion huumorintajusta, mutta myös hänen ajattomasta muotoiluvisiostaan, jota eivät trendit heilauta. Hänen talonsa on paras todiste tästä visiosta.

